

CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIILOR DE
PENSIONARI ȘI AL PERSOANELOR VÂRSTNICE

Contribuția CNOPPV la implementarea SNÎLDÎA 2023–2030

Sinteză a Raportului de monitorizare și evaluare intermediară

AUGUST, 2026

CUPRINS

1. Introducere	2
2. Rolul cnoppv în snîldîa 2023–2030	4
3. Activitatea cnoppv în perioada 2023–2025, potrivit raportului de monitorizare	6
4. Concluzii și recomandări din raport privind rolul CNOPPV în SNÎLDÎA	11
5. Observații și propuneri transmise de CNOPPV	15

1. INTRODUCERE¹

Strategia Națională privind Îngrijirea de Lungă Durată și Îmbătrânirea Activă pentru perioada 2023–2030 a fost aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1.492 din 14 decembrie 2022, adoptată de Guvernul României în temeiul art. 108 din Constituția României și al art. 25 lit. e) din OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ. Hotărârea a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.251 din 23 decembrie 2022, iar Strategia a fost inclusă ca anexă la aceasta. Prin adoptarea Strategiei, a fost instituit cadrul național de acțiune pentru perioada 2023–2030 în domeniul îngrijirii de lungă durată și al îmbătrânirii active, cu accent pe asigurarea accesului persoanelor vârstnice la servicii adecvate de suport, îngrijire și asistență, precum și pe menținerea autonomiei, independenței și participării active a acestora în societate.

Strategia 2023–2030 se înscrie în continuitatea demersurilor de politică publică inițiate prin Strategia națională pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice 2015–2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 566/2015. Strategia anterioară a avut ca obiectiv promovarea unei îmbătrâniri active prin măsuri orientate către menținerea și îmbunătățirea stării de sănătate, stimularea participării sociale și economice a persoanelor vârstnice, menținerea independenței și dezvoltarea serviciilor de îngrijire de lungă durată.

Pornind de la direcțiile și obiectivele stabilite anterior, Strategia pentru perioada 2023–2030 dezvoltă și actualizează cadrul de intervenție, acordând o atenție sporită dezvoltării și accesibilizării serviciilor de îngrijire de lungă durată, integrării serviciilor medicale și sociale, prevenirii și reducerii dependenței, precum și menținerii autonomiei și calității vieții persoanelor vârstnice. Elaborarea acesteia răspunde, totodată, evoluțiilor demografice și procesului de îmbătrânire a populației, prin promovarea unui sistem de îngrijire mai accesibil și mai bine adaptat nevoilor individuale ale beneficiarilor. În acest sens, Strategia 2023–2030 marchează o evoluție de la o abordare axată în principal pe promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice către o abordare integrată,

¹ Precizare metodologică: „Partea 1 – Introducere” este redactată de către Secretariatul tehnic al CNOPPV. Secțiunile 2, 3 și 4 ale materialului reprezintă extrase din Raportul de monitorizare și evaluare a Strategiei, așa cum acestea sunt prezentate de către autorii raportului. Iar cea de-a 5 parte, conține observațiile și propunerile CNOPPV transmise MMFTSS pentru modificarea Raportului de monitorizare al SNILDIA.

care corelează promovarea îmbătrânirii active cu dezvoltarea și consolidarea unui sistem sustenabil de îngrijire de lungă durată.

La jumătatea perioadei de implementare, în perioada ianuarie–martie 2026, Strategia a făcut obiectul unui proces de monitorizare și evaluare desfășurat în cadrul proiectului „Evaluarea eficienței Strategiei naționale privind îngrijirea de lungă durată și îmbătrânirea activă pentru perioada 2023–2030, la jumătatea perioadei de implementare”. Proiectul a fost finanțat prin Planul Sectorial de Cercetare-Dezvoltare al Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale pentru perioada 2024–2028 și implementat de Institutul Național de Cercetare Științifică în domeniul Muncii și Protecției Sociale (INCSMPS), în colaborare cu Institutul de Cercetare a Calității Vieții (ICCV) al Academiei Române.

În urma acestui proces a fost elaborat Raportul de monitorizare și evaluare, document care este supus consultării publice în perioada 3 august–10 septembrie 2026. Consultarea publică urmărește colectarea de opinii, observații și recomandări din partea tuturor părților interesate, în vederea asigurării unui proces transparent și participativ și a fundamentării eventualelor măsuri de îmbunătățire a cadrului strategic și a implementării acestuia.

În cadrul procesului de monitorizare și evaluare, Consiliul Național al Organizațiilor de Pensionari și al Persoanelor Vârstnice (CNOPPV) a avut o contribuție activă la furnizarea informațiilor necesare elaborării Raportului de monitorizare, atât prin intermediul Secretariatului tehnic, cât și prin implicarea unor președinți ai Consiliilor Județene ale Pensionarilor și Persoanelor Vârstnice (CJPPV). Această contribuție a facilitat colectarea și transmiterea unor informații relevante privind situația persoanelor vârstnice, precum și privind modul în care măsurile și direcțiile de acțiune prevăzute în Strategie răspund nevoilor acestora la jumătatea perioadei de implementare. Implicarea CNOPPV a permis valorificarea experienței și a informațiilor existente la nivelul structurilor sale teritoriale și a oferit elemente utile pentru aprecierea progresului înregistrat în implementarea Strategiei, precum și pentru identificarea domeniilor care necesită atenție și intervenții suplimentare în perioada următoare. În acest context, prezentarea contribuției CNOPPV la implementarea Strategiei constituie un demers relevant pentru evidențierea rolului organizației în reprezentarea intereselor persoanelor vârstnice și în susținerea politicilor publice destinate acestora. În continuare sunt prezentate principalele elemente privind implicarea CNOPPV în implementarea Strategiei Naționale privind Îngrijirea de Lungă Durată și Îmbătrânirea Activă pentru perioada 2023–2030, astfel cum acestea rezultă din informațiile și constatările cuprinse în Raportul de monitorizare și evaluare.

2. ROLUL CNOPPV ÎN SNÎLDÎA 2023–2030

Consiliul Național al Organizațiilor de Pensionari și al Persoanelor Vârstnice (CNOPPV) reprezintă principalul organism consultativ cu rol de reprezentare și promovare a intereselor persoanelor vârstnice la nivel național, în special în relația cu autoritățile administrației publice centrale și cu celelalte instituții responsabile de elaborarea și implementarea politicilor publice în domeniul îmbătrânirii.

În cadrul Strategiei Naționale privind Îmbătrânirea Activă și Protecția Persoanelor Vârstnice 2023–2030, CNOPPV are un rol important în consolidarea dimensiunii participative și consultative a politicilor destinate persoanelor vârstnice. Alături de Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale (MMFTSS), CNOPPV este desemnat drept actor responsabil sau implicat în promovarea dialogului civic, facilitarea consultărilor la nivel național privind nevoile, prioritățile și drepturile persoanelor vârstnice, precum și în susținerea unor acțiuni de promovare a îmbătrânirii active, a participării sociale și a respectării demnității persoanelor vârstnice.

Rolul CNOPPV nu se limitează la exprimarea punctului de vedere al organizațiilor de pensionari, ci vizează și facilitarea participării persoanelor vârstnice la procesele de consultare și fundamentare a politicilor publice. Prin această funcție, organizația poate contribui la identificarea problemelor și nevoilor reale ale populației vârstnice, la transmiterea acestora către autoritățile competente și la formularea unor propuneri menite să îmbunătățească măsurile și serviciile destinate acestei categorii de populație.

În arhitectura SNÎLDÎA 2023–2030, CNOPPV este menționat ca actor responsabil sau implicat în măsuri aferente **a trei obiective specifice**, ceea ce evidențiază caracterul transversal al contribuției sale. Astfel, în cadrul **OS1 – guvernanta și dialog civic**, rolul CNOPPV este asociat în principal cu consolidarea mecanismelor de consultare, reprezentare și participare a persoanelor vârstnice la elaborarea și monitorizarea politicilor publice. În cadrul **OS2 – servicii destinate menținerii autonomiei funcționale și participării sociale**, CNOPPV poate contribui prin identificarea nevoilor beneficiarilor și prin promovarea unor servicii adaptate realităților și așteptărilor persoanelor vârstnice.

Cea mai vizibilă poziționare a CNOPPV se regăsește însă în **OS6 – participarea socială activă și demnă a persoanelor vârstnice**, unde acesta este recunoscut ca un **organism consultativ-cheie**. În acest context, contribuția CNOPPV este relevantă pentru promovarea participării active a persoanelor vârstnice la viața comunității și la procesele

decizionale, combaterea marginalizării și discriminării pe criteriul vârstei, precum și pentru susținerea unei imagini pozitive a îmbătrânirii și a recunoașterii contribuției persoanelor vârstnice la dezvoltarea societății.

Prin urmare, CNOPPV constituie un verigă importantă între organizațiile reprezentative ale persoanelor vârstnice și autoritățile publice, având potențialul de a asigura o mai bună reflectare a perspectivelor și nevoilor acestei categorii în procesul de elaborare, implementare și evaluare a politicilor publice. Implicarea sa în mai multe obiective ale SNÎLDÎA 2023–2030 reflectă necesitatea unei abordări integrate a îmbătrânirii active, în care protecția drepturilor și accesul la servicii să fie completate de participarea civică, socială și decizională a persoanelor vârstnice.

3. ACTIVITATEA CNOPPV ÎN PERIOADA 2023–2025, POTRIVIT RAPORTULUI DE MONITORIZARE

Analiza activității Consiliului Național al Organizațiilor de Pensionari și ale Persoanelor Vârstnice (CNOPPV), astfel cum aceasta este reflectată în raportul de monitorizare pentru perioada 2023–2025, evidențiază o serie de inițiative desfășurate în mod constant, atât la nivel național, cât și județean și local. Aceste activități indică existența unei implicări active a organizației în promovarea participării sociale a persoanelor vârstnice, în facilitarea accesului acestora la informații și în aducerea în atenția factorilor de decizie a unor probleme specifice populației vârstnice.

Una dintre principalele direcții de acțiune ale CNOPPV este reprezentată de organizarea anuală a unor manifestări de amploare dedicate Zilei Internaționale a Persoanelor Vârstnice. Desfășurate în perioada septembrie–octombrie a fiecărui an, aceste evenimente au reunit zeci de mii de pensionari și persoane vârstnice și au fost organizate prin intermediul cluburilor pensionarilor, al asociațiilor de pensionari și al altor structuri locale. Prin amploarea și caracterul lor recurent, manifestările dedicate acestei zile reprezintă una dintre cele mai vizibile forme de activitate ale CNOPPV și reflectă capacitatea organizației de a mobiliza un număr semnificativ de persoane vârstnice și de a facilita implicarea acestora în activități cu caracter social și comunitar.

Activitatea CNOPPV s-a concretizat, de asemenea, prin participarea la dezbateri, cursuri și conferințe organizate la nivel național. Implicarea organizației în astfel de demersuri a avut un caracter dual, constând atât în informarea și reprezentarea persoanelor vârstnice, cât și în formularea unor observații și recomandări relevante pentru elaborarea și îmbunătățirea politicilor publice din domeniu. Printre inițiativele menționate în raport se numără dezbaterile naționale privind monitorizarea drepturilor persoanelor cu dizabilități și ale persoanelor vârstnice, masa rotundă dedicată drepturilor persoanelor vârstnice în contextul modificărilor legislative din domeniul asistenței sociale, precum și implicarea în proiecte precum COMPASS, derulat de Asociația Habilitas, și AMASE, în parteneriat cu Institutul Național de Cercetare Științifică în domeniul Muncii și Protecției Sociale (INCSMPS). Prin participarea la aceste demersuri, CNOPPV își asumă nu doar un rol de reprezentare a intereselor persoanelor vârstnice, ci și unul de contribuție la dezbaterile publice asupra politicilor și serviciilor destinate acestei categorii de populație.

O componentă importantă a activității organizației este reprezentată de cercetarea și documentarea unor probleme relevante pentru calitatea vieții și participarea socială a

persoanelor vârstnice. În anul 2024, CNOPPV a realizat cercetări sociologice și anchete sociale privind singurătatea, voluntariatul și participarea socială a persoanelor vârstnice. Rezultatele acestor demersuri au fost valorificate și prin elaborarea unor studii tematice, precum „Orașe și comunități prietenoase cu vârstnicii” (2024) și „Îngrijirea de lungă durată a vârstnicilor din România și din alte state europene” (2023). Prin această dimensiune de cercetare, organizația contribuie la identificarea și documentarea unor probleme sociale care pot constitui repere pentru formularea unor politici publice mai bine adaptate nevoilor populației vârstnice.

În același timp, rapoartele de monitorizare confirmă implicarea persoanelor vârstnice în activități organizate la nivel județean și local, această componentă fiind reflectată ca o activitate susținută la nivel central. În ansamblu, aceste date indică faptul că CNOPPV dispune de o capacitate proprie de mobilizare și de o prezență constantă în spațiul public, în special în ceea ce privește promovarea participării sociale, organizarea de evenimente și realizarea unor demersuri de cercetare asupra situației persoanelor vârstnice.

Cu toate acestea, analiza activității proprii trebuie raportată la modul în care CNOPPV este integrat în mecanismele instituționale de implementare a politicilor privind îmbătrânirea activă și îngrijirea de lungă durată. Din această perspectivă, raportul de monitorizare evidențiază o serie de limite semnificative, relevate atât prin analiza indicatorilor de realizare, cât și prin informațiile rezultate în urma interviurilor semi-structurate. În mod recurent, colaborarea instituțională dintre Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale (MMFTSS) și CNOPPV este caracterizată drept formală, reactivă și insuficient dezvoltată, iar o parte dintre indicatorii care presupun implicarea directă a CNOPPV în implementarea măsurilor strategice înregistrează valori nule sau sunt marcați ca nerealizați.

În cadrul Măsurii 1.2.4, aferente Obiectivului Specific 1 (OS1), cei trei indicatori de realizare referitori la colaborarea dintre MMFTSS și CNOPPV conturează o situație critică. Indicatorul R13-OS1, referitor la intrarea în vigoare a actelor normative privind îmbunătățirea colaborării dintre CNOPPV și MMFTSS, este consemnat ca nerealizat. La rândul său, indicatorul R14-OS1, care vizează numărul activităților derulate în comun de MMFTSS și CNOPPV, este, de asemenea, nerealizat, întrucât în perioada 2023–2025 nu a fost derulată nicio activitate comună de tipul campaniilor sau proiectelor. În ceea ce privește indicatorul R15-OS1, referitor la numărul informărilor comunicate între cele două entități, acesta a fost realizat doar parțial: au fost înregistrate două informări anuale în 2023 și 2024 și o singură informare în 2025. Potrivit raportului, aceste comunicări au avut în principal un caracter

procedural și birocratic, fiind legate de solicitarea rapoartelor de activitate și de emiterea unor avize consultative.

Prin urmare, interacțiunea instituțională dintre MMFTSS și CNOPPV nu pare să fi evoluat, în perioada analizată, către un mecanism de cooperare strategică și de elaborare comună a unor inițiative, ci a rămas predominant circumscrisă unor proceduri administrative. Raportul apreciază, în acest sens, că interacțiunea instituțională „s-a limitat strict la proceduri birocratice [...], demonstrând o abordare reactivă și strict formală a consultării, în detrimentul unui parteneriat strategic activ”. Această constatare este relevantă deoarece existența unui cadru formal de consultare nu presupune în mod automat participarea efectivă a organizațiilor reprezentative ale persoanelor vârstnice la procesul decizional. În cazul CNOPPV, această limitare este cu atât mai semnificativă cu cât organizația desfășoară propriile activități de cercetare, reprezentare și mobilizare socială, însă rezultatele și experiența acumulate prin aceste activități nu se reflectă în mod corespunzător în mecanismele formale de cooperare instituțională.

De altfel, potrivit informațiilor rezultate din interviurile realizate în cadrul evaluării, CNOPPV consideră necesară consolidarea mecanismelor de responsabilizare la nivel județean, inclusiv prin instituirea unor sancțiuni, în vederea asigurării unui răspuns mai eficient la problemele administrative și sociale care afectează persoanele vârstnice. Această poziție evidențiază existența unei preocupări pentru eficientizarea mecanismelor instituționale și pentru depășirea situațiilor în care responsabilitățile administrative nu sunt urmate de măsuri concrete.

O limitare similară este observabilă în ceea ce privește participarea CNOPPV la consultările și dezbaterile referitoare la documentele de politică publică din domeniul îngrijirii de lungă durată. Pentru indicatorul R20-OS1, care urmărește numărul consultărilor și dezbaterilor organizate pe tema ÎLD, CNOPPV a raportat o valoare nulă pentru întreaga perioadă 2023–2025 în ceea ce privește organizarea directă a unor consultări sau dezbateri proprii. Această situație contrastează cu datele raportate de furnizorii de servicii sociale (FSS) și autoritățile administrației publice locale (AAPL), care, chiar dacă înregistrează evoluții inegale, au raportat activități de consultare pe parcursul perioadei analizate. De exemplu, FSS-urile au organizat 872 de consultări în anul 2023, numărul acestora crescând la 1.197 în anul 2025.

În mod similar, în cazul indicatorului R21-OS1, referitor la numărul entităților care oferă contribuții la documentele aflate în consultare sau dezbateri pe tema îngrijirii de lungă durată, CNOPPV a raportat din nou o valoare nulă pentru intervalul 2023–2025. Raportul

califică această situație drept „o sincopă majoră” în procesul de consultare publică. În condițiile în care CNOPPV reprezintă una dintre principalele structuri de reprezentare a intereselor persoanelor vârstnice, absența unor contribuții raportate la documentele aflate în consultare ridică problema valorificării insuficiente, în cadrul procesului instituțional, a perspectivei beneficiarilor direcți ai politicilor și serviciilor de îngrijire de lungă durată.

Aceeași tendință poate fi identificată și în ceea ce privește instruirea decidenților locali pe tema îngrijirii de lungă durată și a îmbătrânirii active, în cadrul Obiectivului Specific 6. Pentru întreaga perioadă monitorizată, CNOPPV nu a raportat niciun participant din rândul primarilor sau consilierilor locali la programe de instruire dedicate acestor teme. Raportul evidențiază, în acest context, faptul că efortul de profesionalizare a administrației publice locale rămâne dependent de lansarea unor viitoare apeluri de finanțare nerambursabilă, în condițiile în care mecanismele concrete de implementare a unor astfel de programe de instruire nu au fost activate în perioada analizată.

Într-un context instituțional mai larg, raportul semnalează și nerealizarea revizuirii Comisiei Naționale pentru Populație și Dezvoltare. Deși această situație nu poate fi atribuită în mod direct CNOPPV, ea are relevanță pentru analiza cadrului instituțional în care sunt abordate problemele legate de îmbătrânirea populației. Absența revizuirii acestei structuri privează domeniul de un forum de coordonare strategică la nivel central și contribuie la menținerea unei separări între obiectivul privind participarea socială activă a persoanelor vârstnice și procesele mai ample de planificare demografică și coordonare a politicilor publice.

Constatările referitoare la CNOPPV sunt sintetizate și în analiza SWOT aferentă Obiectivului Specific 6. Din perspectiva punctelor forte, raportul evidențiază activitatea susținută a organizației în organizarea unor manifestări cu participare extinsă și în realizarea unor cercetări privind singurătatea și participarea socială a persoanelor vârstnice. În același timp, analiza SWOT identifică drept punct slab caracterul formal al colaborării dintre MMFTSS și CNOPPV, subliniind faptul că, în perioada 2023–2025, nu a fost identificată nicio activitate comună de tipul campaniilor sau proiectelor. Un alt punct slab îl reprezintă absența, la nivel național, a unor sesiuni de informare și instruire a autorităților locale pe tema îmbătrânirii active, CNOPPV neînregistrând participanți la astfel de programe.

În ansamblu, analiza raportului evidențiază, în cazul CNOPPV, existența unei discrepanțe între activitatea proprie a organizației și gradul său de integrare în mecanismele instituționale ale strategiei. Pe de o parte, CNOPPV desfășoară o activitate vizibilă și relativ constantă, concretizată în organizarea unor evenimente de amploare, realizarea de

cercetări tematice, participarea la dezbateri și proiecte și susținerea implicării persoanelor vârstnice în activități desfășurate la nivel local și județean. Pe de altă parte, această activitate nu se reflectă într-o participare instituțională proporțională în cadrul mecanismelor formale de consultare, implementare și monitorizare a strategiei. Valorile nule sau nerealizate înregistrate pentru indicatorii referitori la activitățile comune cu MMFTSS, consultările privind îngrijirea de lungă durată și instruirea decidenților locali indică existența unei decuplări între activitatea de reprezentare și mobilizare socială și participarea efectivă la procesele instituționale de elaborare și implementare a politicilor publice.

Din această perspectivă, principala problemă identificată nu pare să fie absența activității CNOPPV, ci valorificarea insuficientă a acesteia în cadrul mecanismelor instituționale ale politicilor publice. Organizația dispune de experiență în reprezentarea persoanelor vârstnice, de capacitate de mobilizare, de acces la comunități și de experiență în documentarea unor probleme precum singurătatea, voluntariatul și participarea socială. Cu toate acestea, aceste resurse nu par să fie conectate în mod sistematic la procesele de consultare și coordonare interinstituțională. În consecință, consolidarea rolului CNOPPV în cadrul mecanismelor de guvernare a politicilor privind îmbătrânirea activă ar presupune nu doar intensificarea activității organizației, ci și instituirea unor forme mai clare și mai funcționale de cooperare cu autoritățile publice, astfel încât experiența și expertiza acumulată la nivelul organizațiilor reprezentative ale persoanelor vârstnice să fie integrate efectiv în procesul de elaborare, implementare și evaluare a politicilor publice.

4. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI DIN RAPORT PRIVIND ROLUL CNOPPV ÎN SNÎLDÎA

Analiza informațiilor disponibile evidențiază un decalaj semnificativ între rolul formal atribuit CNOPPV în cadrul SNÎLDÎA și gradul efectiv de integrare a organizației în mecanismele instituționale de implementare, monitorizare și evaluare a Strategiei.

La nivelul activității proprii, CNOPPV demonstrează un nivel ridicat de vizibilitate și implicare în reprezentarea intereselor persoanelor vârstnice. Organizația organizează anual manifestări dedicate Zilei Internaționale a Persoanelor Vârstnice, participă la dezbateri și conferințe naționale, formulează recomandări de politică publică și desfășoară cercetări tematice asupra unor aspecte relevante pentru îmbătrânirea activă și participarea socială, precum singurătatea, voluntariatul și implicarea persoanelor vârstnice în viața comunității. Această capacitate de mobilizare, reprezentare și producere de expertiză este reflectată și în analiza SWOT a raportului, în care activitatea CNOPPV este identificată drept un punct forte.

În contrast, indicatorii referitori la integrarea CNOPPV în mecanismele formale de cooperare interinstituțională indică un nivel redus de colaborare efectivă cu MMFTSS. În perioada 2023–2025 nu au fost raportate activități comune, precum campanii sau proiecte (R14-OS1), iar în cadrul perioadei analizate nu a fost adoptat niciun act normativ destinat consolidării colaborării instituționale (R13-OS1). De asemenea, comunicarea dintre cele două entități pare să fi rămas predominant administrativă, fiind limitată la aproximativ două-trei informări pe an (R15-OS1).

Aceste rezultate sugerează că participarea CNOPPV la mecanismele de guvernanță ale Strategiei nu a depășit în mod semnificativ nivelul unei implicări consultative și administrative. Deși organizația dispune de expertiză, capacitate de reprezentare și experiență relevantă în domeniul îmbătrânirii active, aceste resurse nu par să fie integrate în mod sistematic în procesele de elaborare, implementare și monitorizare a politicilor publice aferente Strategiei.

În acest context, concluzia raportului potrivit căreia relația MMFTSS–CNOPPV rămâne predominant reactivă și formală, bazată în principal pe schimburi de rapoarte și avize consultative, este relevantă pentru evaluarea mecanismelor de guvernanță ale Strategiei. Relația existentă nu pare să fi evoluat către un parteneriat instituțional structurat, caracterizat prin obiective comune, activități coordonate, mecanisme regulate de consultare și responsabilități clar definite.

Totodată, faptul că CNOPPV semnaleză necesitatea unor mecanisme de responsabilizare la nivel județean, inclusiv prin introducerea unor măsuri sancționatorii, indică existența unor dificultăți mai ample în asigurarea unei implementări coerente a principiilor Strategiei la nivel teritorial. Această observație este relevantă nu doar din perspectiva limitelor colaborării dintre CNOPPV și MMFTSS, ci și pentru că evidențiază necesitatea unor mecanisme instituționale mai clare de coordonare, responsabilizare și monitorizare a rezultatelor.

Prin urmare, evaluarea rolului CNOPPV trebuie să distingă între capacitatea organizațională și contribuția proprie a organizației, care apar ca fiind consistente, și gradul de valorificare instituțională a acestei capacități în cadrul SNÎLDÎA, care rămâne redus. Din perspectiva guvernantei, se conturează astfel un paradox: CNOPPV este un actor activ în reprezentarea și promovarea intereselor persoanelor vârstnice, dar este insuficient integrat ca partener în mecanismele formale prin care Strategia este implementată și monitorizată.

Această discrepanță poate constitui o vulnerabilitate a mecanismului de guvernanță al Strategiei, întrucât limitează valorificarea expertizei, a capacității de reprezentare și a experienței acumulate în societatea civilă. Consolidarea rolului CNOPPV ar presupune, prin urmare, trecerea de la o participare predominant consultativă și reactivă la un parteneriat instituționalizat, susținut de mecanisme periodice de consultare, responsabilități clar delimitate, participare efectivă la elaborarea politicilor și activități comune de implementare și monitorizare.

În această perspectivă, **recomandările formulate în raport** oferă câteva direcții concrete pentru consolidarea rolului CNOPPV și pentru o mai bună integrare a organizației în mecanismele de implementare și monitorizare a Strategiei. Acestea vizează trecerea de la o implicare predominant formală sau punctuală la un rol mai activ în coordonarea, monitorizarea și susținerea măsurilor dedicate îmbătrânirii active și promovării drepturilor persoanelor vârstnice.

O primă direcție privește **activarea efectivă a colaborării dintre MMFTSS și CNOPPV**, dincolo de schimbul administrativ de rapoarte, puncte de vedere și avize. Este necesară dezvoltarea unui parteneriat strategic și operațional, concretizat prin campanii comune, proiecte comune și acțiuni coordonate. O astfel de abordare ar permite valorificarea mai eficientă a expertizei CNOPPV și ar transforma relația instituțională existentă într-un mecanism de cooperare cu rezultate mai ușor de identificat și evaluat.

O a doua direcție vizează **sistematizarea programelor de instruire destinate decidenților locali în domeniul îmbătrânirii active**, cu implicarea directă a CNOPPV.

Consolidarea capacității administrațiilor locale de a identifica și răspunde nevoilor persoanelor vârstnice ar putea contribui la aplicarea mai coerentă a obiectivelor Strategiei la nivel local și la reducerea diferențelor dintre comunități în ceea ce privește accesul la măsuri și servicii.

Raportul evidențiază, de asemenea, necesitatea **introducerii unor mecanisme de responsabilizare la nivel județean**, astfel încât problemele cu care se confruntă persoanele vârstnice să beneficieze de un răspuns instituțional clar și eficient. În acest context, sunt avute în vedere inclusiv măsuri sancționatorii, propuse de CNOPPV, pentru situațiile în care lipsa de intervenție sau neîndeplinirea responsabilităților instituționale afectează drepturile persoanelor vârstnice ori accesul acestora la servicii și măsuri de sprijin. Introducerea unor astfel de mecanisme ar trebui însă corelată cu definirea clară a responsabilităților instituțiilor implicate și cu existența unor proceduri transparente de monitorizare și evaluare.

O altă direcție importantă este **instituirea unui mecanism sistematic de colectare și raportare a datelor privind participarea socială a persoanelor vârstnice**. Un asemenea mecanism ar permite o evaluare mai precisă a progresului în implementarea Strategiei și ar face posibilă reflectarea contribuției CNOPPV prin indicatori cuantificabili, depășind raportarea bazată în principal pe enumerarea unor evenimente sau activități punctuale. În acest fel, contribuția organizației ar putea fi evaluată nu doar prin prisma activităților desfășurate, ci și a rezultatelor și impactului acestora.

În fine, raportul indică necesitatea **extinderii și replicării modelelor locale inovatoare**, inclusiv a celor documentate prin studii de caz susținute de CNOPPV. Elaborarea unui ghid național de bune practici ar putea facilita transferul acestor experiențe către alte comunități și ar contribui la reducerea dependenței de inițiativa izolată a unor actori locali. În acest proces, CNOPPV ar putea avea un rol important în identificarea, documentarea, promovarea și monitorizarea modelelor care și-au demonstrat eficiența la nivel local, astfel încât acestea să poată fi adaptate și valorificate la scară națională.

În ansamblu, constatările și recomandările raportului indică necesitatea **consolidării CNOPPV ca actor activ în implementarea și monitorizarea politicilor privind îmbătrânirea activă**. O astfel de consolidare presupune nu doar creșterea frecvenței consultărilor, ci și crearea unor mecanisme concrete prin care expertiza și capacitatea de reprezentare a organizației să fie integrate în procesele de decizie, implementare și evaluare.

Prin urmare, principala provocare nu pare să fie lipsa capacității CNOPPV de a contribui la realizarea obiectivelor Strategiei, ci **insuficienta valorificare instituțională a acestei capacități**. Trecerea de la o relație predominant consultativă și administrativă la un parteneriat funcțional, bazat pe obiective comune, responsabilități clar definite, activități coordonate și rezultate măsurabile, ar putea consolida mecanismul de guvernanță al SNÎLDÎA și ar contribui la o implementare mai coerentă a politicilor privind îmbătrânirea activă.

5. OBSERVAȚII ȘI PROPUNERI TRANSMISE DE CNOPPV

În cadrul procesului de consultare publică, CNOPPV a transmis observații și propuneri de modificare cu privire la *Raportul de monitorizare și evaluare*², acestea fiind prezentate în continuare:

- Raportul strategiei prezintă CNOPPV drept „principalul organism consultativ cu rol de reprezentare și promovare a intereselor persoanelor vârstnice la nivel național, în special în relația cu autoritățile administrației publice centrale și cu celelalte instituții responsabile de elaborarea și implementarea politicilor publice în domeniul îmbătrânirii”. Această caracterizare nu corespunde cadrului legal în vigoare. Potrivit Legii nr. 16/2000 privind înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice, republicată, CNOPPV este constituit ca organism bipartit, având ca funcție principală dialogul dintre organele centrale și locale și organizațiile de pensionari și persoane vârstnice, iar nu funcția de organism unic și principal de reprezentare a intereselor tuturor persoanelor vârstnice la nivel național.
- Finanțarea manifestărilor organizate cu prilejul Zilei Internaționale a Persoanelor Vârstnice (1 octombrie) se realizează din fonduri alocate de Ministerul Muncii în temeiul Legii nr. 363/2003. Aceste fonduri sunt virate prin APIS București direct în conturile federațiilor de pensionari și organizațiilor militare și ale veteranilor de război membre ale CNOPPV, nu în contul CNOPPV.
- CNOPPV nu are, potrivit legii sale de organizare, atribuții în domeniul formării profesionale și nu dispune de specialiști sau de o structură dedicată acestui domeniu. Ca urmare, orice obiectiv al strategiei care presupune realizarea de activități de formare de către CNOPPV nu va putea fi îndeplinit.
- CNOPPV nu are drept de inițiativă legislativă, atribuțiile sale fiind limitate, potrivit Legii nr. 16/2000, la avizarea consultativă a proiectelor de acte normative care privesc persoanele vârstnice. Prin urmare, măsurile care prevăd inițierea de acte normative de către CNOPPV trebuie corelate cu atribuțiile legale ale Consiliului.

² Raportul de monitorizare și evaluare poate fi consultat aici:

<https://mmuncii.gov.ro/anunt-consultare-publica-asupra-raportului-de-monitorizare-si-evaluare-intermediara-a-progresului-in-atingerea-obiectivelor-strategiei-nationale-privind-ingrijirea-de-lunga-durata-si-imbatranire-act/>